ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 28. júna 2007 *

Vo veci C-1/06,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Finanzgericht Hamburg (Nemecko) z 15. decembra 2005 a doručený Súdnemu dvoru 3. januára 2006, ktorý súvisí s konaním:

Bonn Fleisch Ex- und Import GmbH

proti

Hauptzollamt Hamburg-Jonas,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory A. Rosas, sudcovia J. N. Cunha Rodrigues, U. Lõhmus, A. Ó Caoimh (spravodajca) a P. Lindh,

* Jazyk konania: nemčina.

generálna advokátka: V. Trstenjak,
tajomník: J. Swedenborg, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 22. novembra 2006,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Bonn Fleisch Ex- und Import GmbH, v zastúpení: K. Landry, Rechtsanwalt,

— Hauptzollamt Hamburg-Jonas, v zastúpení: S. Plenter, splnomocnená zástupkyňa,

— grécka vláda, v zastúpení: I. Chalkias a S. Papaioannou, splnomocnení zástupcovia,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: F. Erlbacher, splnomocnený zástupca,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 6. marca 2007,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 47 ods. 3 nariadenia Komisie (EHS) č. 3665/87 z 27. novembra 1987, ktorým sa stanovujú spoločné podrobné pravidlá pre uplatňovanie systému vývozných náhrad na poľnohospodárske výrobky [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 351, s. 1), zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 2955/94 z 5. decembra 1994 (Ú. v. ES L 312, s. 5, ďalej len „nariadenie č. 3655/87“).

2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi Bonn Fleisch Ex- und Import GmbH (ďalej len „Bonn Fleisch“) a Hauptzollamt Hamburg-Jonas (colné riaditeľstvo Hamburg-Jonas, ďalej len „colné riaditeľstvo“), ktorého predmetom je vrátenie vývozných náhrad colným riaditeľstvom.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

Nariadenie (EHS) č. 3566/92

3 Podľa článku 2 nariadenia Komisie (EHS) č. 3566/92 z 8. decembra 1992 o dokumentoch, ktoré musia byť použité na účely vykonávania opatrení Spoločenstva, ktoré zahŕňajú overovanie použitia a/alebo miesta určenia tovaru [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 362, s. 11):

„Ak je pre vykonávanie opatrenia Spoločenstva potrebný dôkaz, že podmienky, predpísané v tomto opatrení v súvislosti s použitím a/alebo určením tovaru dovážaného, vyvážaného alebo prepravovaného v rámci colného územia Spoločenstva, boli splnené, tento dôkaz musí byť predložený vo forme kontrolnej kópie T5. …“ [*neoficiálny preklad*]

Nariadenie č. 3665/87

4 Zo štyridsiateho deviateho odôvodnenia nariadenia č. 3665/87 (päťdesiate odôvodnenie v nemeckej verzii) vyplýva, že:

„… keďže by sa mohlo stať, že z dôvodu okolností, za ktoré vývozca nenesie zodpovednosť, kontrolná kópia nemôže byť predložená, hoci výrobok opustil colné územie Spoločenstva alebo došiel na konkrétne miesto určenia; keďže takáto situácia môže brániť obchodovaniu; keďže za takých okolností by mali byť za rovnocenné uznané iné dokumenty“. [*neoficiálny preklad*]

5 Článok 3 ods. 5 nariadenia č. 3665/87 znie takto:

„Dokument použitý pri vývoze na preukázanie toho, že sú splnené podmienky na získanie náhrady, musí obsahovať všetky informácie potrebné na výpočet náhrady, najmä:

a) opis výrobku v súlade s nomenklatúrou pre vývozné náhrady;

b) čistú hmotnosť výrobkov, alebo kde to prichádza do úvahy, množstvo vyjadrené v jednotkách miery, ktoré sa má použiť pri výpočte náhrady;

c) v prípade potreby pre výpočet náhrady, aj zloženie príslušných výrobkov alebo odkaz na zloženie výrobkov.

V prípade, ak dokumentom uvedeným v predchádzajúcom odseku je vývozné colné vyhlásenie o dovoze, tento dokument musí obsahovať tiež tieto údaje, ako aj odkaz na ‚kód náhrad'." [*neoficiálny preklad*]

6 Podľa článku 4 ods. 1 tohto nariadenia:

„Bez toho, aby boli dotknuté články 5 a 16, je vyplatenie náhrady podmienené predložením dôkazu, že výrobky, na ktoré sa vzťahujú prijaté vývozné colné vyhlásenia, opustili colné územie Spoločenstva v nezmenenom stave do 60 dní od prijatia colného vyhlásenia." [*neoficiálny preklad*]

7 Článok 6 uvedeného nariadenia stanovuje, že ak pred opustením colného územia Spoločenstva výrobok, na ktorý sa vzťahuje prijaté colné vyhlásenie, prechádza iným územím Spoločenstva, ako je územie členského štátu vývozu, musí byť predložený dôkaz o tom, že výrobok opustil colné územie Spoločenstva vo forme riadne potvrdeného originálu kontrolnej kópie T5 podľa článku 2 nariadenia č. 3566/92.

8 Článok 18 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:

„Dôkaz o tom, že colné formality pre dovoz boli splnené, sa poskytne vo forme jedného z nasledujúcich dokladov:

a) colný doklad alebo jeho kópia, alebo fotokópia;…

alebo

b) potvrdenie o vyložení tovaru a dovoze, vystavené medzinárodnou kontrolnou a dozornou agentúrou, schválené členským štátom. Dátum a počet colných dokladov dovozu musí byť uvedený v príslušnom potvrdení;

alebo

c) akýkoľvek iný dokument určený colnými úradmi dotknutej tretej krajiny, obsahujúci uvedenie výrobkov a preukazujúci, že tieto výrobky boli spotrebované v tejto tretej krajine.“ [*neoficiálny preklad*]

9 Článok 47 nariadenia č. 3665/87 stanovuje:

„1. Náhrady budú vyplatené len na výslovnú žiadosť vývozcu a len členským štátom, na území ktorého bolo prijaté vývozné colné vyhlásenie.

Žiadosť o náhradu sa predkladá:

a) písomne, pričom na tento účel môžu členské štáty predpísať osobitný formulár;

b) počítačovým prenosom v súlade s pravidlami, ktoré ustanovia príslušné orgány a po schválení Komisiou.

…

2. S výnimkou prípadov vyššej moci musia byť doklady týkajúce sa vyplatenia náhrady alebo vrátenia colnej zábezpeky predložené do 12 mesiacov odo dňa prijatia vývozného colného vyhlásenia.

3. V prípade, ak sa kontrolná kópia T5 uvedená v článku 6 nevráti colnému úradu odoslania alebo ústrednému orgánu do troch mesiacov od jej vydania kvôli okolnostiam, za ktoré vývozca nenesie zodpovednosť, môže vývozca predložiť príslušnému orgánu odôvodnenú žiadosť, aby boli za rovnocenné považované aj ostatné doklady.

Doklady, ktoré majú byť predložené na podporu takejto žiadosti, musia obsahovať:

a) ak kontrolná kópia bola vydaná ako dôkaz, že výrobky opustili colné územie Spoločenstva:

— doklad o preprave

a

— doklad, ktorý dokazuje, že výrobok bol predložený colnému úradu v tretej krajine, alebo jeden alebo niekoľko z dokladov uvedených v článku 18 ods. 1, 2 a 4,

…

Na predloženie rovnocenného dôkazu sa uplatní odsek 4.

4. Ak sa vývozcovi nepodarilo získať a predložiť doklady požadované podľa článku 18 v lehote stanovenej v odseku 2 aj napriek tomu, že konal náležite, môže mu byť na jeho žiadosť poskytnutá dodatočná lehota, v ktorej ich má predložiť.

5. Žiadosť o uznanie rovnocennosti dokladov podľa odseku 3, či už doložená podpornou dokumentáciou, alebo nie, a žiadosť o dodatočnú lehotu podľa odseku 4 sa musia predložiť v lehote stanovenej v odseku 2.

…“ [*neoficiálny preklad*]

Nariadenie (ES) č. 800/1999

10 Nariadenie č. 3665/87 bolo zrušené a nahradené nariadením Komisie (ES) č. 800/1999 z 15. apríla 1999, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá uplatňovania vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky (Ú. v. ES L 102, s. 11; Mim. vyd. 03/025, s. 129). Toto nariadenie nadobudlo účinnosť 24. apríla 1999 a uplatňuje sa od 1. júla 1999. Podľa článku 54 ods. 1 prvej zarážky nariadenia č. 800/1999 sa nariadenie 3665/87 však bude aj naďalej uplatňovať na vývoz, na ktorý sa vzťahujú vývozné colné vyhlásenia prijaté pred 1. júlom 1999.

Vnútroštátna právna úprava

11 Ustanovenia Spoločenstva týkajúce sa vývozných náhrad boli do nemeckého práva prebraté nariadením o vývozných náhradách (Ausfuhrerstattungsverordnung) z 24. mája 1996 (BGBl. 1996 I, s. 766, ďalej len „AEVO“).

12 § 3 AEVO stanovuje, že ako doklad v zmysle článku 3 ods. 5 nariadenia 3665/87, má byť použitý jednotný administratívny dokument vydaný spolkovým ministerstvom financií a uverejnený v Úradnom vestníku spolkového ministerstva financií (Bundesfinanzverwaltung) ako „vývozné colné vyhlásenie (doplňujúci formulár) pre vývozné náhrady Spoločenstva“ (vývozné colné vyhlásenie na účely náhrad).

13 § 4 AEVO je formulovaný takto:

„1. Potvrdenie, že výrobky opustili colné územie Spoločenstva (potvrdenie o vývoze výrobkov), vydáva na účely vyplatenia náhrad výstupný colný úrad… vo vývoznom colnom vyhlásení pre územie, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje.

2. V prípade vývozu výrobkov, na ktoré sa vzťahuje vývozné colné vyhlásenie prijaté v inom členskom štáte Európskej únie, potvrdenie o vývoze bude vydané príslušným výstupným colným úradom v rámci pôsobnosti tohto nariadenia na kontrolnej kópii T 5.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

14 V priebehu roku 1998 spoločnosť Bonn Fleisch vyviezla priamo z Nemecka do Ruska hovädzie mäso, ktoré predtým prepustila do režimu uskladnenia v colnom sklade, a na základe žiadosti jej boli vopred vyplatené vývozné náhrady.

15 Dňa 8. apríla 1998 spoločnosť Bonn Fleisch podala vývozné colné vyhlásenie colnému riaditeľstvu v Brémach a následne 13. júla 1998 predložila colnému riaditeľstvu doklad o preprave obsahujúci potvrdenie o odbavení železničnou stanicou odoslania z 9. apríla 1998 a ruský doklad o dovoze, na ktorom bol ako deň prepustenia do voľného obehu uvedený 20. máj 1998. Bonn Fleisch súčasne požiadala o vrátenie colnej zábezpeky.

16 Po tom, čo colné riaditeľstvo 21. júla 1999 a 18. novembra 1999 telefonicky informovalo Bonn Fleisch, že nedostalo vývozné colné vyhlásenie s potvrdením o vývoze od colného orgánu odoslania, požiadalo štyrmi rozhodnutiami z 23. júna 2000 o vrátenie vývozných náhrad, ktoré jej boli vopred vyplatené vrátane 20 %-ného príplatku s odôvodnením, že Bonn Fleisch nepreukázala, že v lehote 60 dní stanovenej článkom 4 ods. 1 nariadenia 3665/87 výrobky opustili colné územie Spoločenstva, keďže nepredložila vývozné colné vyhlásenie obsahujúce potvrdenie o vývoze.

17 V rámci konania o sťažnostiach smerujúcich k zrušeniu týchto rozhodnutí Bonn Fleisch najmä uviedla, že vývozné colné vyhlásenie bolo v rámci colnej správy internou cestou automaticky postúpené colnému riaditeľstvu. Nariadenie č. 3665/87 vývozcovi neukladá povinnosť doručiť vývozné colné vyhlásenie colnému riaditeľstvu. V každom prípade sa Bonn Fleisch odvolala na list colného riaditeľstva Stralsund z 2. novembra 2000, podľa ktorého kópia vývozného colného vyhlásenia adresovaná colnému riaditeľstvu bola odoslaná colným úradom Mukran.

18 Z údajov predložených Súdnemu dvoru na pojednávaní vyplýva, že táto kópia vývozného colného vyhlásenia bola colnému riaditeľstvu odoslaná v lehote dvanástich mesiacov stanovenej v článku 47 ods. 2 nariadenia č. 3665/87. Nenachádza sa však v úradnom spise uvedeného orgánu, a to buď preto, že tento orgán kópiu nedostal, alebo preto, že ju stratil.

19 V liste z 2. novembra 2000 Bonn Fleisch uviedla, že listom z 13. júla 1998, a teda v lehote dvanástich mesiacov stanovenej v článku 47 ods. 2 nariadenia č. 3665/87 bol colnému riaditeľstvu predložený doklad o preprave a ruský doklad o dovoze. Bonn Fleisch uvádza, že skutočnosť, že tieto doklady predložila, implicitne predstavuje, v prípade, ak by sa vývozné colné vyhlásenie nenachádzalo v aktoch colného riaditeľstva, podanie žiadosti, aby sa tieto doklady považovali za dôkaz, že tovary opustili colné územie Spoločenstva.

20 V liste z 2. novembra 2000 Bonn Fleisch tentoraz výslovne žiadala, aby doklad o preprave a ruský doklad o dovoze, ktoré zaslala colnému riaditeľstvu listom z 13. júla 1998, boli považované za rovnocenné doklady v zmysle článku 47 ods. 3 nariadenia č. 3665/87.

21 Colné riaditeľstvo rozhodnutím z 13. decembra 2001 túto žiadosť s odvolaním sa na článok 47 ods. 5 nariadenia č. 3665/87 zamietlo ako oneskorenú. Okrem iného uviedlo, že list Bonn Fleisch z 13. júla 1998 nemožno považovať za žiadosť smerujúcu k tomu, aby predložené doklady boli považované za rovnocenné z dôvodu, že na to sa vyžaduje výslovná žiadosť a že colné riaditeľstvo nebolo oprávnené *ex offo* uznať doklady za rovnocenné.

22 Bonn Fleisch podala 20. marca 2003 proti rozhodnutiam colného riaditeľstva, ktorými boli zamietnuté jej sťažnosti, žalobu na Finanzgericht Hamburg (daňový súd Hamburg).

23 Vnútroštátny súd konštatuje, že ak výrobok, na ktorý sa vzťahuje prijaté colné vyhlásenie, pred opustením colného územia Spoločenstva prechádza územím iných

členských štátov ako členského štátu, na ktorého území bolo toto vyhlásenie prijaté, článok 6 nariadenia č. 3665/87 stanovuje, že musí byť predložený dôkaz o tom, že tento výrobok opustil colné územie Spoločenstva vo forme riadne potvrdeného originálu kontrolnej kópie T5. Tento súd na druhej strane uvádza, že, pokiaľ ide o priamy vývoz ako v prejednávanej veci, zákonodarca Spoločenstva neupravil spôsob, akým má byť predložený dôkaz o vývoze výrobkov z colného územia Spoločenstva, takže sa uplatní vnútroštátne právo, v tomto prípade § 4 ods. 1 AEVO.

24 V tejto súvislosti vnútroštátny súd pripomína, že podľa článku 49 ods. 3 prvého pododseku nariadenia č. 800/1999, ktoré nahradilo nariadenie č. 3665/87, vývozca môže predložiť príslušnému orgánu odôvodnenú žiadosť, aby boli za rovnocenné považované aj ostatné doklady, ak sa kontrolná kópia T5 alebo prípadne národný doklad potvrdzujúci opustenie colného územia Spoločenstva nevrátia colnému úradu odoslania alebo ústrednému orgánu do troch mesiacov od ich vydania kvôli okolnostiam, za ktoré vývozca nenesie zodpovednosť. Vzhľadom na to, že nariadenie č. 800/1999 z dôvodu jasnosti len preformulovalo text článku 47 ods. 3 nariadenia č. 3665/87, nie je podľa vnútroštátneho súdu potrebné pripisovať dôležitosť skutočnosti, že toto ustanovenie sa zmieňuje iba o kontrolnej kópii T5, nie však o národnom doklade preukazujúcom, že výrobky opustili colné územie Spoločenstva.

25 Vnútroštátny súd konštatuje, že spor vo veci samej sa vyznačuje tým, že hoci vývozné colné vyhlásenie upravené v článku 4 nariadenia č. 3665/87 nebolo vrátené colnému riaditeľstvu v lehote 12 mesiacov stanovenej v článku 47 ods. 2 tohto nariadenia, Bonn Fleisch predložila colnému riaditeľstvu v uvedenej lehote doklad o preprave a ruský doklad o dovoze. Tieto doklady boli rovnocennými dôkazmi v zmysle článku 47 ods. 3 nariadenia č. 3665/87. Vnútroštátny súd sa domnieva, že za určitých špecifických okolností, ktoré je potrebné ešte bližšie upresniť, príslušný orgán môže *ex offo* považovať uvedené doklady za rovnocenné. Skutočnosť, že podľa odôvodnení

nariadenia č. 3665/87 bol článok 47 ods. 3 do tohto nariadenia pridaný v záujme vývozcov, takýto výklad podporuje. S cieľmi spoločnej organizácie trhu by bola len sotva zlučiteľná skutočnosť, že vyplatenie náhrad, resp. vrátenie colnej zábezpeky, bolo odmietnuté s odôvodnením, že nebola splnená jednoduchá formalita, a to podanie výslovnej žiadosti o uznanie rovnocennosti dokladov.

26 Pokiaľ ide o otázku, či žiadosť o uznanie rovnocennosti dokladov možno podať implicitne alebo v každom prípade, vnútroštátny súd pripustil, že povinnosť podať výslovnú žiadosť uľahčuje príslušnému orgánu overenie dodržania lehoty. Je však možné overiť, či žiadosť o uznanie rovnocennosti bola podaná včas, i keď takáto žiadosť bola podaná iba implicitne alebo príležitostne, keďže sa vývozca v nejakej forme musel obrátiť na príslušný orgán so svojou žiadosťou o uznanie rovnocennosti. Relevantné je výlučne to, či vôľa vývozcu preukázať, že výrobky boli riadne vyvezené z colného územia Spoločenstva, jasne vyplýva z rozličných okolností prejednávanej veci.

27 Keďže sa Finanzgericht Hamburg domnieval, že spor, ktorý prejednáva, vyvoláva otázky výkladu práva Spoločenstva, rozhodol konanie prerušiť a Súdnemu dvoru položiť dve nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Je príslušný orgán oprávnený a povinný *ex offo* uznať za rovnocenné ostatné doklady v zmysle článku 47 ods. 3 nariadenia č. 3665/87?

2. Možno žiadosť o uznanie rovnocennosti ostatných dokladov v zmysle článku 47 ods. 3 nariadenia č. 3665/87 podať aj implicitne a v každom prípade?“

O prejudiciálnych otázkach

28 Prostredníctvom svojich otázok, ktoré je potrebné skúmať súčasne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či vnútroštátny orgán príslušný v oblasti vývozných náhrad môže alebo musí *ex offo* skúmať rovnocennosť dokladov podľa článku 47 ods. 3 nariadenia č. 3665/87 a či žiadosť o uznanie rovnocennosti dokladov podľa tohto ustanovenia je možné podať aj implicitne.

29 Nariadenie č. 3665/87, ktorého jedným z cieľov je boj proti nezrovnalostiam a podvodom, ku ktorým dochádza v oblasti vývozných náhrad, obsahuje hmotnoprávne a procesné ustanovenia v oblasti získavania vývozných náhrad (pozri rozsudky z 11. júla 2002, Käserei Champignon Hofmeister, C-210/00, Zb. s. I-6453, bod 60, a zo 14. apríla 2005, Käserei Champignon Hofmeister, C-385/03, Zb. s. I-2997, bod 26).

30 Hmotno-právne ustanovenie obsiahnuté v článku 4 ods. 1 nariadenia č. 3665/87 stanovuje, že vyplatenie náhrady je podmienené predložením dôkazu, že výrobky, na ktoré sa vzťahujú prijaté vývozné colné vyhlásenia, opustili colné územie Spoločenstva v nezmenenom stave do 60 dní od prijatia colného vyhlásenia. V prípade nepredloženia takéhoto dôkazu sa náhrada nevypláca.

31 Článok 47 nariadenia č. 3665/87, ktorý sa nachádza v hlave 4 nazvanej „Postup pri vyplácaní náhrad“, stanovuje procesné podmienky, ktoré vývozca musí dodržať, aby získal nárok na vyplatenie náhrad.

32 Odsek 3 tohto ustanovenia stanovuje, že v prípade, ak sa kontrolná kópia T5 uvedená v článku 6 tohto nariadenia nevráti colnému úradu odoslania alebo ústrednému orgánu do troch mesiacov od jej vydania pre okolnosti, za ktoré vývozca nezodpovedá, vývozca môže predložiť príslušnému orgánu odôvodnenú žiadosť, aby boli za rovnocenné uznané aj ostatné doklady. Touto žiadosťou vývozca predkladá rovnocenné dôkazy preukazujúce, že dotknuté výrobky opustili colné územie Spoločenstva tak, ako to vyžaduje článok 4 nariadenia č. 3665/87.

33 Zo znenia článku 6 nariadenia č. 3665/87, na ktorý odkazuje článok 47 ods. 3 tohto nariadenia, však vyplýva, že dôkaz o tom, že výrobok opustil colné územie Spoločenstva, musí byť predložený prostredníctvom originálu kontrolnej kópie T5 výlučne v prípade, ak výrobok pred opustením colného územia Spoločenstva prechádza iným územím Spoločenstva, ako je územie členského štátu, v ktorom bolo prijaté colné vyhlásenie.

34 Z toho vyplýva, ako to Komisia správne uviedla, že článok 47 ods. 3 nariadenia č. 3665/87 nemožno uplatniť na priamy vývoz výrobkov, akým je vývoz v spore vo veci samej. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na žiadosti o uznanie rovnocennosti dokladov podané z dôvodu straty vnútroštátneho dokladu, ktorý v prípadoch priameho vývozu preukazuje, že dotknuté výrobky opustili colné územie Spoločenstva.

35 Toto ustanovenie nariadenia č. 3665/87 sa uplatní výlučne na nepriame vývozy, ktoré sú upravené v článku 6 tohto nariadenia. Nariadenie č. 800/1999 výslovne stanovuje, že žiadosť o uznanie rovnocennosti dokladov možno podať, ak sa kontrolná kópia T5 používaná pri nepriamom vývoze alebo prípadne národný doklad potvrdzujúci, že výrobky opustili colné územie Spoločenstva, nevrátia colnému úradu odoslania alebo ústrednému orgánu do troch mesiacov od ich vydania.

36 Toto nariadenie však nemožno uplatňovať po 1. júli 1999, a teda článok 47 ods. 3 nariadenia č. 3665/87 zostáva uplatniteľný na vývozy výrobkov, akými sú výrobky v spore vo veci samej, na ktoré sa vzťahujú vývozné colné vyhlásenia prijaté pred týmto dátumom.

37 V prípade neexistencie právnej úpravy Spoločenstva určujúcej pre priame vývozy doklad, ktorý vývozca musí predložiť ako dôkaz, že výrobky, na ktoré sa vzťahuje prijaté vývozné colné vyhlásenie, opustili colné územie Spoločenstva v nezmenenom stave, je vecou členských štátov určiť, aký doklad je vývozca povinný na podporu svojej žiadosti o vyplatenie náhrad predložiť.

38 Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že v nemeckom práve podľa § 4 ods. 1 AEVO potvrdenie, že výrobky opustili colné územie Spoločenstva, vydá na účely vyplatenia náhrad colný úrad odoslania vo vývoznom colnom vyhlásení pre územie, na ktoré sa uvedené nariadenie uplatňuje.

39 Podľa údajov, ktoré má Súdny dvor k dispozícii, táto právna úprava vývozcovi nepriznáva, prinajmenšom nie výslovne, možnosť predložiť rovnocenné dôkazy na účely získania náhrad.

40 Požiadavka riadneho fungovania systému vyplácania náhrad v Spoločenstve však členským štátom nedovoľuje mariť ciele, ktoré sleduje nariadenie č. 3665/87, ako ani porušovať zásady práva Spoločenstva, predovšetkým zásadu proporcionality.

41 Pri priamych vývozoch v prípade neexistencie právnej úpravy Spoločenstva v tejto oblasti je vecou členských štátov, aby v súlade so zásadou procesnej autonómnosti členských štátov vo svojich právnych poriadkoch upravili konania, ktoré majú zabezpečiť ochranu práv občanov vyplývajúcich z práva Spoločenstva, avšak tieto konania nesmú byť voči nim menej priaznivejšie ako vnútroštátne konania upravujúce podobné situácie (zásada ekvivalencie) a nemôžu prakticky znemožňovať alebo neprimerane sťažovať výkon práv priznávaných právnym poriadkom Spoločenstva (zásada efektivity) (pozri najmä rozsudky zo 14. decembra 1995, Van Schijndel a van Veen, C-430/93 a C-431/93, Zb. s. I-4705, bod 17, a zo 7. septembra 2006, Marrosu a Sardino, C-53/04, Zb. s. I-7213, bod 52).

42 Za týchto okolností vnútroštátny orgán príslušný v oblasti vývozných náhrad, ktorý rozhoduje vo veci samej, v ktorej vnútroštátny doklad potvrdzujúci, že dotknuté výrobky opustili colné územie Spoločenstva, nemôže byť predložený z dôvodov, za ktoré vývozca nezodpovedá, musí *ex offo* skúmať, či údaje alebo doklady predložené vývozcom sú postačujúce s ohľadom na systematiku, ako aj celkové súvislosti a účel nariadenia č. 3665/87.

43 Pokiaľ ide o účel uvedeného nariadenia, ako vyplýva z jeho štyridsiateho deviateho odôvodnenia (päťdesiate odôvodnenie v nemeckej verzii) a jeho článku 47 ods. 3, je zjavné, že zákonodarca Spoločenstva zamýšľal priznať vývozcovi za určitých okolností oprávnenie preukázať, že výrobky opustili colné územie Spoločenstva, rovnocennými dokladmi.

44 Tým, že nariadenie č. 3665/87 priznáva určitú flexibilitu procesným ustanoveniam týkajúcim sa predkladania dôkazov, ktoré vývozca na získanie nároku na vyplatenie náhrad musí predložiť, toto nariadenie zohľadňuje skutočnosť, že vývozca riskuje, že pri získavaní colných dokumentov od príslušných orgánov, voči ktorým nemá k dispozícii žiadne nátlakové prostriedky, bude čeliť ťažkostiam (pozri v tomto

zmysle rozsudok z 19. júna 2003, Eribrand, C-476/01, Zb. s. I-6471, bod 41), ako aj skutočnosť, že strata alebo zmiznutie dokladov, ktoré na získanie náhrad uvedené nariadenie vyžaduje, je niekedy pripisovaná týmto úradom.

45 Je nesporné, ako vyplýva z bodu 18 tohto rozsudku, že za stratu alebo zmiznutie vývozného colného vyhlásenia, ktoré nemecká právna úprava vyžaduje na preukázanie, že dotknuté výrobky opustili colné územie Spoločenstva, nemožno viniť Bonn Fleisch.

46 Zo systematiky a celkových súvislostí nariadenia č. 3665/87 a osobitne z jeho článku 47 vyplýva, že cieľom tohto ustanovenia nie je automaticky odňať obozretnému vývozcovi jeho nárok na náhrady priznaný právnou úpravou Spoločenstva v prípade, ak tento vývozca napriek tomu, že vyvinul všetko úsilie, ktoré vyvinúť mal, nemôže predložiť doklady vyžadované na vyplatenie náhrad z dôvodu straty uvedených dokladov spočívajúcej v okolnostiach, za ktoré nenesie zodpovednosť (pozri analogicky, pokiaľ ide o článok 47 ods. 4 nariadenia č. 3665/87, rozsudok z 21. januára 1999, Nemecko/Komisia, C-54/95, Zb. s. I-35, bod 148).

47 Ak teda žiadosť o vyplatenie vývozných náhrad bola podaná v súlade s článkom 47 ods. 1 nariadenia č. 3665/87, a ak následne vnútroštátny vývozný doklad preukazujúci, že dotknuté výrobky opustili colné územie Spoločenstva nemožno predložiť z dôvodov, za ktoré vývozca nenesie zodpovednosť, vnútroštátny orgán príslušný v oblasti vývozných náhrad je povinný v súlade s cieľmi, ktoré sleduje nariadenie č. 3665/87, *ex offo* zohľadniť rovnocenné dôkazy, ako aj implicitne podané žiadosti o uznanie rovnocennosti dokladov.

48 Tieto dôkazy, ktoré podľa ustanovenia článku 47 ods. 3 nariadenia č. 3665/87 môžu zahrňovať tak doklad o preprave, ako aj doklad o dovoze z tretieho štátu, na ktorý sa Bonn Fleisch v spore vo veci samej odvoláva, by však museli umožniť rovnako efektívnu kontrolu vykonávanú podľa podmienok vnútroštátneho práva, ktoré rešpektujú rozsah a účinok práva Spoločenstva [pozri v tomto zmysle, pokiaľ ide o nariadenie Komisie (ES) č. 1222/94 z 30. mája 1994, ktorým sa pre niektoré poľnohospodárske výrobky vyvážané ako tovary, na ktoré sa nevzťahuje príloha II Zmluvy, stanovujú spoločné podrobné pravidlá uplatňovania režimu poskytovania vývozných náhrad a kritériá pre stanovenie ich výšky [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 136, s. 5), v znení nariadenia Komisie (ES) č. 229/96 zo 7. februára 1996 (Ú. v. ES L 30, s. 24), rozsudok z 9. novembra 2006, Heinrich Schulze, C-120/05, Zb. s. I-10717, bod 26].

49 Okrem toho je potrebné pripomenúť, že podľa článku 47 ods. 2 nariadenia č. 3665/87 všeobecne platí, že rovnocenné dôkazné prostriedky, ako aj všetky ostatné doklady tvoriace spis, založený na účely vyplatenia náhrad alebo vrátenia colnej zábezpeky, musia byť s výnimkou prípadu vyššej moci predložené do dvanásť mesiacov od prijatia vývozného colného vyhlásenia.

50 Ak však márne uplynutie lehoty na predloženie rovnocenných dôkazov možno pripisovať príslušným vnútroštátnym orgánom, keďže vnútroštátny doklad preukazujúci, že výrobky opustili colné územie Spoločenstva, bol stratený alebo zmizol ich pričinením, potom tieto orgány nemôžu namietať zmeškanie dvanásťmesačnej lehoty voči obozretnému vývozcovi.

51 Za týchto okolností je na prejudiciálne otázky potrebné odpovedať tak, že článok 47 ods. 3 nariadenia č. 3665/87 sa neuplatňuje na priamy vývoz výrobkov.

Ak však vnútroštátny vývozný doklad preukazujúci, že dotknuté výrobky opustili colné územie Spoločenstva, nemožno predložiť z dôvodov, za ktoré nenesie zodpovednosť vývozca, vnútroštátny orgán príslušný v oblasti vývozných náhrad je povinný v súlade s cieľmi, ktoré sleduje nariadenie č. 3665/87, *ex offo* zohľadniť rovnocenné doklady, ako aj implicitne podané žiadosti o uznanie rovnocennosti dokladov. Tieto doklady však musia rovnako umožňovať kontrolu vykonávanú podľa pravidiel vymedzených vnútroštátnym právom, ktoré rešpektujú rozsah a účinok práva Spoločenstva.

Ak však márne uplynutie lehoty na predloženie rovnocenných dokladov bolo zavinené príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, potom tieto orgány nemôžu zmeškanie dvanásťmesačnej lehoty stanovenej v článku 47 ods. 2 nariadenia č. 3665/87 namietať voči obozretnému vývozcovi.

O trovách

52 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Článok 47 ods. 3 nariadenia Komisie (EHS) č. 3665/87 z 27. novembra 1987, ktorým sa stanovujú spoločné podrobné pravidlá pre uplatňovanie systému

vývozných náhrad na poľnohospodárske výrobky [*neoficiálny preklad*], zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 2955/94 z 5. decembra 1994, sa neuplatňuje na priamy vývoz výrobkov.

Ak však vnútroštátny vývozný doklad preukazujúci, že dotknuté výrobky opustili colné územie Spoločenstva, nemožno predložiť z dôvodov, za ktoré nenesie zodpovednosť vývozca, vnútroštátny orgán príslušný v oblasti vývozných náhrad je povinný v súlade s cieľmi, ktoré sleduje nariadenie č. 3665/87, zmenené a doplnené nariadením č. 2955/94, *ex offo* zohľadniť rovnocenné doklady, ako aj implicitne podané žiadosti o uznanie rovnocennosti dokladov. Tieto doklady však musia rovnako umožňovať kontrolu vykonávanú podľa pravidiel vymedzených vnútroštátnym právom, ktoré rešpektujú rozsah a účinok práva Spoločenstva.

Ak však márne uplynutie lehoty na predloženie rovnocenných dokladov bolo zavinené príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, potom tieto orgány nemôžu zmeškanie dvanásťmesačnej lehoty stanovenej v článku 47 ods. 2 nariadenia č. 3665/87, zmeneného a doplneného nariadením č. 2955/94, namietať voči obozretnému vývozcovi.

Podpisy